

Sivistystoimen esittämät toimenpiteet lasten ja lapsiperheiden määrän kasvattamiseksi

SL 15.02.2024 § 27

Valmistelija	Sivistystoimenjohtaja Mikko Ripatti, mikko.ripatti@savonlinna.fi , p. 044 417 4202, kasvatus- ja opetuspäällikkö Tero Tuononen, tero.tuononen@savonlinna.fi , p. 044 417 4303, kulttuurijohtaja Outi Rantasuo, outi.rantasuo@savonlinna.fi , p. 044 417 4400, vapaa-aikapäällikkö Simo Rätty, simo.ratty@savonlinna.fi , p. 044 417 4221
Selostus	Kaupunginvaltuusto on 18.12.2023 § 91:n mukaan hyväksynyt Savonlinnan kaupungin talousarvion vuodelle 2024. Kaupunginhallitus on 27.12.2023 § 401:n mukaan hyväksynyt talousarvion täytäntöönpano-ohjeen vuodelle 2024 ja saattanut sen toimialoille tiedoksi ja noudatettavaksi. Talousarvion käsittelyn yhteydessä kaupunginhallitus päätti 27.11.2023 § 363 mukaisesti (pöytäkirja: kohdassa s. 19 Toimintakulut) seuraavaa: "Valtuusto on päättänyt kauden alussa strategiseksi tavoitteeksi lasten ja lapsiperheiden määrän kasvattamisen. Tänä syksynä siitä tehtiin erityispainopistealue. Valtuuston käsittelyyn on tuotava maaliskuun 2024 loppuun mennessä tavoitteet ja toimenpiteet lasten ja lapsiperheiden määrän kasvattamiseksi." Kaupunginjohtajan johtoryhmä on käynyt keskustelun täytäntöönpano-ohjeeseen sisältyvän tehtävän valmistelusta, valmistelun päävastuullisesta ja päättänyt kokouksissaan 15.1.2024 §8 ja 5.2.2024 §30, että lautakuntien esittelijät valmistelevat asian lautakuntien käsittelyyn helmikuun kokouksiin. Kaupunginhallituksen käsittelyyn asia viedään 11.3.2024 kokoukseen ja siitä edelleen kaupunginvaltuustolle maaliskuun aikana. Elinvoimajohtaja koordinoi asian kokonaisvalmistelun tavoitteineen ja toimenpiteineen. Sivistystoimenjohtaja, tekninen johtaja, elinvoimajohtaja ja talousjohtaja valmistelevat tarkemmat toimenpiteet, joissa huomioidaan lautakuntiin esitettävät konkreettiset toimenpiteet, tavoitteet, tarvittavat määrärahat ja niiden katteet. Sivistystoimialan Lapsi- ja perhepalveluiden kehittämisohjelma on liitteenä A.
Lapsivaikutusten arviointi	Ei vaikutuksia vielä käsittelyn tässä vaiheessa.
Yritysvaikutusten arviointi	Ei vaikutuksia vielä käsittelyn tässä vaiheessa.
Esittelijä	Sivistystoimenjohtaja Ripatti Mikko
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta hyväksyy liitteenä A olevan sivistystoimialan lapsi- ja perhepalveluiden kehittämisohjelman mukaiset toimenpiteet lasten ja lapsiperheiden vetovoiman vahvistamiseksi.
Käsittely	Puheenjohtaja Tynkkynen teki seuraavan muutosesityksen: "Asia palautetaan uudelleen valmisteluun. Kaupunkistrategian strategiset kärkihankkeet vaativat vahvaa panostamista. Ilman panostuksia, ei saada tuloksia. Lasten ja lapsiperheiden määrän kasvattaminen on valtuuston linjaaman strategian kärkiä ja viime syksynä linjattu erityispainopistealueeksi. Valtuusto on vaatinut talousarviotasoisia toimenpite-

esityksiä, mutta nyt esitetyt toimenpiteet sisältävät vain toimialan talousraamiin mahtuvia esityksiä.”

Sivistyslautakunnan jäsenet kannattivat yksimielisesti puheenjohtaja Tynkkysen muutosesitystä.

Päätös Sivistyslautakunta hyväksyi puheenjohtaja Tynkkysen muutosesityksen.

SL 07.03.2024 § 34

Valmistelija Sivistystoimenjohtaja Mikko Ripatti, mikko.ripatti@savonlinna.fi, p. 044 417 4202, kasvatus- ja opetuspäällikkö Tero Tuononen, tero.tuononen@savonlinna.fi, p. 044 417 4303, kulttuurijohtaja Outi Rantasuo, outi.rantasuo@savonlinna.fi, p. 044 417 4400, vapaa-aikapäällikkö Simo Rätty, simo.ratty@savonlinna.fi, p. 044 417 4221

Selostus Sivistyslautakunta on 15.2.2024 § 27 palauttanut sivistystoimen lapsi- ja perhepalveluiden kehittämisohjelman uudelleen valmisteltavaksi.

Kaupunginvaltuusto on 18.12.2023 § 91:n mukaan hyväksynyt Savonlinnan kaupungin talousarvion vuodelle 2024. Kaupunginhallitus on 27.12.2023 § 401:n mukaan hyväksynyt talousarvion täytäntöönpano-ohjeen vuodelle 2024 ja saattanut sen toimialoille tiedoksi ja noudatettavaksi.

Talousarvion käsittelyn yhteydessä kaupunginhallitus päätti 27.11.2023 § 363 mukaisesti (pöytäkirja: kohdassa s. 19 Toimintakulut) seuraavaa:

”Valtuusto on päättänyt kauden alussa strategiseksi tavoitteeksi lasten ja lapsiperheiden määrän kasvattamisen. Tänä syksynä siitä tehtiin erityispainopistealue. Valtuuston käsittelyyn on tuotava maaliskuun 2024 loppuun mennessä tavoitteet ja toimenpiteet lasten ja lapsiperheiden määrän kasvattamiseksi.”

Kaupunginjohtajan johtoryhmä on käynyt keskustelun täytäntöönpano-ohjeeseen sisältyvän tehtävän valmistelusta, valmistelun päävastuullisesta ja päättänyt kokouksissaan 15.1.2024 §8 ja 5.2.2024 §30, että lautakuntien esittelijät valmistelevat asian lautakuntien käsittelyyn helmikuun kokouksiin. Kaupunginhallituksen käsittelyyn asia viedään 11.3.2024 kokoukseen ja siitä edelleen kaupunginvaltuustolle maaliskuun aikana. Elinvoimajohtaja koordinoi asian kokonaisvalmistelun tavoitteineen ja toimenpiteineen. Sivistystoimenjohtaja, tekninen johtaja, elinvoimajohtaja ja talousjohtaja valmistelevat tarkemmat toimenpiteet, joissa huomioidaan lautakuntiin esitettävät konkreettiset toimenpiteet, tavoitteet, tarvittavat määrärahat ja niiden katteet.

Koska sivistystoimella ei ole osoittaa talousarviossaan katetta kehittämistoimenpiteille, koostuu toimialan lapsi- ja perhepalveluiden kehittämisohjelma kustannusneutraaleista toimenpiteistä.

Sivistystoimialan lapsi- ja perhepalveluiden kehittämisohjelma on liitteenä B.

Lapsivaikutusten arviointi Ei vaikutuksia vielä käsittelyn tässä vaiheessa.

Yritysvaikutusten arviointi Ei vaikutuksia vielä käsittelyn tässä vaiheessa.

Esittelijä Sivistystoimenjohtaja Ripatti Mikko

Päätösehdotus Sivistyslautakunta hyväksyy liitteenä B olevan sivistystoimialan päivitetyn lapsi- ja perhepalveluiden kehittämisohjelman mukaiset toimenpiteet lasten ja lapsiperheiden vetovoiman vahvistamiseksi.

Käsittely Esittelijä täydensi päätösehdotustaan tekemällä kohtaan 1. Lapsi ja perhepalveluiden kehittämistoimenpiteet lisäyksen "Perhekahvilatoiminta yhteistyössä Mannerheimin lastensuojeluliiton kanssa".

Päätös Sivistyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen esittelijän tekemällä lisäyksellä täydennettynä.

Tiedoksi Kaupunginhallitus/kaupunginvaltuusto

SL 16.05.2024 § 73
642/02.02.00.00/2023

Valmistelija Sivistystoimenjohtaja Mikko Ripatti

Selostus Kaupunginvaltuusto hyväksyi 18.3.2024, että tavoitteet ja toimenpiteet lasten ja lapsiperheiden määrän kasvattamiseksi palautetaan uudelleen valmisteluun. Muutosesityksessä todetaan, että "Kaupunginvaltuusto päätti valtuustokauden alussa kaupunkistrategiaan tavoitteen "lasten ja lapsiperheiden määrän kasvu". Tämä strategian kirjaus ei synnyttänyt käytännössä toimenpiteitä, jonka takia kaupunginvaltuusto päätti viime syksynä strategian puolivälitarkastelussa korostaa tavoitetta asettamalla lasten ja lapsiperheiden määrän kasvattamisen erityispainopistealueeksi. Vuoden 2024 talousarvioon ei kuitenkaan tullut esityksiä valmistelun kautta, jonka takia kaupunginhallitus päätti talousarviokokouksessaan 28.11.2023 seuraavasti: Valtuusto on päättänyt kauden alussa strategiseksi tavoitteeksi lasten ja lapsiperheiden määrän kasvattamisen. Tänä syksynä siitä tehtiin erityispainopistealue. Koko talousarviokirjassa ei ole mainittu tavoitteita, toimenpiteitä tai investointeja tämän strategisen tavoitteen puolesta. Talousarviotasoisena asiana on maaliskuun loppuun mennessä tuotava valtuuston käsittelyyn tavoitteet ja toimenpiteet lasten ja lapsiperheiden määrän kasvattamiseksi. Valtuustossa tämä tuli päätökseksi joulukuussa. Nyt kun asiassa on tehty valmistelu, voidaan todeta, ettei uusia ideoita ole syntynyt, vaan valtuustolle esitetään listaus toimenpiteistä, jotka ovat päätetty jo aiemmin ja kuvaavat nykytilaa. Mielestäni strategiseen tavoitteeseen ei näin ollen ole vastattu vielääkään. Olisi voinut olettaa, että valmistelussa olisi kartoitettu muissa Suomen kunnissa tehtyjä toimenpiteitä ja niiden vaikuttavuutta. Edelleen olisi voinut olettaa, että valmistelussa olisi tehty ehdotuksia kustannuksista, vaikka niihin ei määrärahaa juuri nyt olisikaan, vaan tulevia aikoja silmällä pitäen. Esimerkkinä mainittakoon vauvaraha tai maksuton varhaiskasvatus. Asian valmistelu on ollut heikkoa koko valtuustokauden ajan. Nyt käsiteltävään asiaan on tietojemme mukaan kaupunginjohtajan johtoryhmä linjannut, ettei esitykset saa aiheuttaa uusia kustannuksia. Tämä on mielestämme vastoin valtuuston tahtoa, erityisesti myös siksi, ettei yhtäkään uutta ajatusta ole tuotettu, vaikka edes ilman määräraha esitystä. Jostain syystä asiassa ei haluta toimeenpanna valtuuston tahtoa lasten ja lapsiperheiden

määrän kasvattamiseen tähtäävistä toimenpiteistä. Esitän, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi ja valtuuston tahtotilaa vastaavat esitykset tuodaan kehitysohjelman ensivaiheessa päätettäväksi.”

Kun asiassa oli tehty ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian asiallisen käsittelyn tuli asiasta tehdä päätös. Suoritetussa koneellisessa äänestyksessä asian käsittelyn jatkamisen puolesta äänesti 2 valtuutettua ja asian palauttamisen uudelleen valmisteluun puolesta 41 valtuutettua. Puheenjohtaja totesi, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun.

Sivistyslautakunnan kokouksen 7.3.2024 §34 selostusosan ja liitteen B lisäksi sivistystoimiala esittää seuraavia toimenpide-ehdotuksia lasten ja lapsiperheiden määrän kasvattamiseksi (toimenpide, arvioitu kustannus):

- Ilmainen viskari ja eskari (on jo tällä hetkellä maksuton 4h/pv) varhaiskasvatukseen ensimmäisten kaupunkien joukossa: jatketaan kaksivuotista esiopetusta maksuttomana viskaritoimintana, jota varten kehitetään oma opetussuunnitelma. Tuetaan lapsiperheitä, lasten kasvua sekä kouluvalmiuksia sekä mahdollistetaan aiempaa vahvempi varhainen tuki lisääntyville oppimisen haasteille. (kustannusarvio n. 1 258 000 e/vuosi, reaalinen hoitomaksumenetyt n. 75 000 e)
- Sivistys-some – varhaiskasvatuksen palveluohjaaja, jonka tehtävänä varhaiskasvatuksen palveluneuvonnan lisäksi lapsiperheiden, koulu- ja nuorisopalveluiden sekä sivistyspalveluiden markkinoinnin suunnitelma ja toteuttaminen ml. kv-viestintä (viestintäyhdyshenkilö 50 000 euroa)
- Varhaiskasvatuksen ja koulutuspalveluiden turvaaminen: Savonlinnan kaupunki on mukana maa- ja metsätalousministeriön rahoittamassa ja Suomen Kuntaliiton koordinoimassa Verkstoperuskouluhankkeessa, jossa pilotoidaan mm. Koulutuksen järjestäjien yhteistyötä sekä etäopetusta. Kehitetään seudullinen A2- ja B2-valinnaisten kielten opiskelumahdollisuus. (vuositasolla kustannusarvio n. 50 000 euroa)
- leikkipuistoihin ohjattua toimintaa (esim. opiskelijat Tanhuvaara/Xamk) sekä Pikku Kakkosen puistoon toimintaa (esiintymislava ja kesäohjelma), (ohjaajien palkkaamiseen yht. 15000 e)
- Perusnuorisotyön järjestäminen ja täyttämättä olevien nuorisotyöntekijöiden työsuhteiden täyttäminen (täyttämättä kolme nuorisotyöntekijän tehtävää, määrärahavaraus olemassa)
- Lisäämme osallistuvaa budjetointia lasten ja nuorten osallisuuteen liittyvässä toiminnassa (10 000 e)

Lapsivaikutusten arviointi Selostusosassa on esitetty toimenpiteitä lasten ja lapsiperheiden määrän kasvattamiseksi.

Yritysvaikutusten arviointi Ei ole tarpeen tehdä.

Esittelijä Sivistystoimenjohtaja Ripatti Mikko

Päätösehdotus Sivistyslautakunta esittää selostusosassa olevien ehdotusten mukaiset toimenpiteet osaksi niitä keinoja, joilla voidaan toteuttaa kaupunginvaltuuston asettamaa tavoitetta lapsiperheiden määrän lisäämisestä kaupungissa. Osalla toimenpiteistä on kustannusvaikutuksia, joista tulisi tehdä esitykset ja päätökset vuoden 2025 talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Päätös Sivistyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Toimenpiteet Elinkeinopalvelut/Janne Weander